

Opavští ekologové pomáhají kolegům v Řecku

Když se v Opavě řekne Preveza a Agii Apostoli, zpozorní jen pár desítek, možná dvě tři stovky nadšenců. Ekologů, pedagogů, výtvarníků, školáků a jejich rodičů. Když v řecké Preveze, což je asi dvacetitisícové okresní město na jihu Epiru, řeknete Opava, je situace poněkud jiná. Úsměvem se rozzáří nejedna tvář. S Opavou jsou zde totiž spojeny pojmy jako je přírodovědné muzeum či mezinárodní projekt Za zlatým delfínem Amvrakijského zálivu.

Co to je, když se řekne Natura Opava

Jako vždy, i za těmito vědoucími úsměvy stojí lidé. V tomto případě členové neziskové organizace Natura Opava. „Fungujeme od roku 1992, kdy jsme se rozhodli zřídit v Preveze přírodovědné muzeum a tehdejší pan starosta Nikos Yannoulis na náš návrh kladně zareagoval. A tak to vlastně všechno začalo,“ vysvětluje autor projektu,

opavský ekolog a biolog RNDr. Milan Kubačka. On sám jezdil i s rodinou a přáteli do Amvrakijského zálivu na dovolenou a prázdniny a zdejší příroda si jej zcela podmanila.

Dnes má Natura Opava 34 členů, z toho je osm Řeků a dva Poláci, protože do rozvíjející se spolupráce opavští zaangažovali také své kolegy z partnerské Ratiboře. „Spolupracujeme s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci a Arboretum v Novém dvoře. V prvním případě je naším odborným poradcem pro zoologii profesor Bičík, vedoucí arboreta inženýr Frank je naším poradcem pro botaniku. Dále spolupracujeme také s Vlastivědným muzeem v Olomouci a pražskými entomology. Natura působí na Opavsku, v oblasti řeckého Epiru a polské Ratiboře, setkání ml. ekologů v Agii Apostoli podporuje také Magistrát města Opavy“ vypočítává Milan Kubačka.

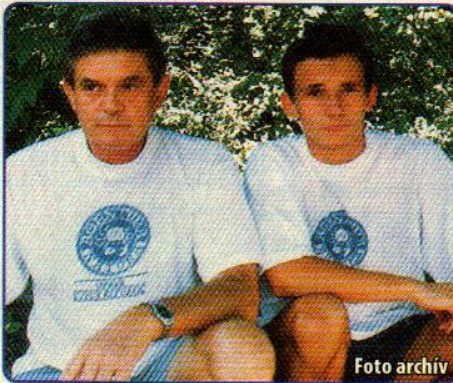

Foto archiv

Ekologická výchova nesmí být jen módním pojmem

„Mám pocit, že se ekologická výchova stala jen prázdným, módním pojmem. Téměř nic o přírodě nevíme, ale jsme přesvědčeni, že ekologicky uvažujeme a dokonce začínáme i ekologicky filosofovat. Přitom jsme podcenili to nejdůležitější – základní přírodovědné znalosti.“ lapidárně shrnuje své přesvědčení známý opavský ekolog. Lidé podle něj jen stěží mohou pochopit přírodu, do které jako jeden z živočišných druhů patříme, když pro mnohé je zába „fu“, ptáci je obtěžují, protože řvou a kálejí na auta a pro další je úhlavním nepřítelem krtek. „Poznat svět zvířat a rostlin a jejich vztahy by se měly děti naučit ve škole. Jenže to by s nimi učitelé museli jít do lesa, na pole nebo k vodě. Ale jak známo, na to nejsou ani peníze ani čas,“ pokračuje Kubačka s tím, že stále platí osvědčená pedagogická zásada o tom, že jednou zvíře, rostlinu či jev ukázat přímo v přírodě je účinnější, než si o tom též desetkrát povídat v lavicích. „Natura se snaží o to, aby se o přírodě učilo v přírodě. Nejdříve je třeba získat přírodovědné vzdělání, ekologické uvažování už přijde samo,“ končí kapkou teorie Milan Kubačka.

Přírodovědné muzeum už slouží - spolupráce pokračuje

V roce 2000 bylo zmíněné Přírodovědné muzeum v Neochori nedaleko Prevezy slavnostně otevřeno a předáno místním občanům. Spolupráce s ochrannářskou organizací a radnicí v Preveze pokračuje. Pod názvem Za zlatým delfínem Amvrakijského zálivu se již počtvrté uskutečnilo mezinárodní setkání mladých ekologů a výtvarníků v Agii Apostoli, což je nedaleký přírodní park na břehu moře. „Setkávají se tam školáci a studenti z Česka, Polska a Řecka a atmosféra

je vždycky báječná a inspirující. Ustlujeme o to, aby u muzea vznikla botanická zahrada, provádíme entomologický výzkum, evidenci lokalit výskytu orchidejí v prevezské oblasti a také necilený archeologický průzkum,“ pokračuje přírodovědec.

Za samostatnou zmínku stojí naučná stezka Deset zastavení v přírodě prevezské oblasti, návrh průvodce po této stezce již také spatřil světlo světa.

Spolu s Milanem Kubačkou se na většině vyjmenovaných aktivit podílí i jeho žena – PaedDr. Marcela Kubačková. Své společné projekty nezaměřují jen na Řecko, ale i na území Opavska a Ratibořska. K takovým patří například Dendrologická stezka Kateřinka, projekt Příroda bez hranic či Projekt ekologické učební pomůcky.

Jablko nespadlo daleko od stromu

Jejich sedmnáctiletý syn Jakub letos odjížděl na svůj prázdninový pobyt do Řecka více než spokojen. Mohl se pochlubit medailovým místem v celostátním kole Středoškolské odborné činnosti v oboru Ochrana a tvorba životního prostředí. „Daleko největší radost máme z toho, že Kuba obhájil práci Dokumentace výskytu dřevin na lokalitě Agii Apostoli,“ chválí syna rodiče.

Student čtvrtého ročníku šestiletého Gymnázia v Hlučíně navštěvuje spolu s rodiči a dalšími odborníky zmíněnou lokalitu v Řecku od svých pěti let. Jeho směřování k ochraně přírody vyplynulo zcela přirozeně. Doma chová pavouky, štíry, gekony, želvy a leguána, knihovnu má plnou knih o přírodě. Také jeho dvě předchozí práce v rámci SOČ měly ekologická témata, orientovaná ovšem výhradně na Opavsko. „Tentokrát jsem se zaměřil především na inventarizaci dubů, které patří k nejstarším dřevinám na prevezském poloostrově. Zjistil jsem totiž, že tam nikdo žádný podobný průzkum nedělal a já tak byl první,“

pochvaluje si Jakub. Pro svou oceněnou práci pořídil více než tři stovky snímků. Nejvíce práce mu dalo počítání a měření stromů na ploše pěti a půl hektaru. „Změřil jsem čtyřiapadesát dubů, z nichž šestnáct mělo obvod kmene větší než čtyři metry. Nejkrásnější dub se nachází u řeckého kostela asi kilometr od Agii Apostoli. Ve výšce 130 centimetrů nad zemí má obvod kmene 5,55 metru,“ vysvětluje mladý ekolog. Kromě dubů starých 300 až 600 let zdokumentoval ve své práci všechny významnější dřeviny a také charakterizoval celou lokalitu nejen z hlediska rostlin, ale i živočichů a historie. „Našel jsem pod kostelíkem na pláži pět kamenných nástrojů předvěkého člověka, které jsou nyní umístěny v Přírodovědném muzeu v Neochori,“ prozradil mladý nadšenec, který navíc asistoval při objevu nových druhů brouků.

Na závěr alespoň pár plánů

Co říci závěrem? Plánu je spousta. „Mimo jiné chceme i nadále organizovat mezinárodní setkávání žáků a studentů z Opavy, Ratiboře a Prevezy v Agii Apostoli. Pro mladé ochránce přírody, pro sportovce a turisty, pro mladé výtvarníky. Rádi bychom zde uskutečnili i plenér opavských výtvarníků,“ unisono plánují manželé Kubačkoví. Nekončí ani plány tuzemské. K těm patří například vybudování Dendrologické stezky v Hlučíně či podobná stezka v parku Psychiatrické léčebny v Opavě. Nemalým úkolem bude i zamýšlený průvodce pro žáky a studenty opavských škol – Deset zastavení v přírodě Opavy. Ale o tom všem podrobněji až snad někdy přistě.